

våra fornsaker, skall jag här ådagalägga. Båda dessa slags Brynstenar äro allud af hård, oflast kvartsaktig stenart, stundom af ren ckrystallinisk Qvarts, stundom af Qvartssandsten; aldrig af flinta eller gnejs.

§. 1. *Knackstenar* (pl. VII och VIII. fig. 90—100). Hos alla dessa och isynnerhet hos originalerne till fig. 94, 93, 96, 100, finnas på ändkanterna så omiskänneliga märken efter deras fordna användande, att man ej kan derom hysa minsta tvifvel, sedan man en gång derpå blifvit uppmärksam. Af skäl, som nedanföre ytterligare skola anföras, antager jag att alla *knackstenar* utan undantag varit portativa och att Vilden burit dem med sig på jagten, för att vid behof begagna dem som brynstenar. För detta ändamål hafva somliga (fig. 90, 91, 92) en fals eller fåra kring kanten, hvori påtagligt en rem varit bunden, och genom hvilken de hängit vid bältet; andra äro för samma ändamål genomborrade (fig. 98). Andra, som hvarken äro genomborrade eller försedda med fals kring kanten, hafva troligen blifvit burna i en pung eller ficka vid bältet.

Vi indela knackstenarna i 2:ne grupper:

1:mo till den första räkna vi dem, som på hvardera af de två platta sidorna hafva *en genom nötning tillkommen*, mer eller mindre märkbar *skåra*. Hos alla dem, som kring kanten äro försedda med en fals, ligger denna skåra mer eller mindre snedt med främre ändan åt venster och med bakre åt höger (fig. 90, 91); således har denna skåra just den rigtning, som hon skulle få, om stenen vore bunden genom en rem vid bältet och om mannen, som bar den, fattade den med veustra handen och med den högra droge eggen af sin knif eller lans öfver stenen. Jag är nemligen af den tankan, att denna skåra tillkommit, ej genom egentlig slipning, ty jag finner ej udden slipad hvarken hos pilar, lansar, knifvar eller andra tillknackade uddinstrument, utan derigenom att, sedan man med stenens kanter genom knackning tillskärpt eggen, har man dragit samma egg öfver stenens plattsida, för att jemna eggen och göra dess tänder ungefär lika långa. Om man med en lup betraktar en efter tillskärpningen obegagnad flintknif eller lans, finner man anledning till